

Motion till kommunfullmäktige:

Färre lastbilar i Lunds tätorter – samordna varudistributionen

I syfte att sänka kostnaderna och få ned miljöbelastningen har några kommuner, ensamma eller i grupp, utvecklat system för samordnad varudistribution till äldreboende, skolor, förskolor och andra kommunala verksamheter. Vid årsskiftet 2017/2018 hade 40 kommuner infört någon form av kommunal samlastning för de egna varustransporterna. Lunds kommun bör sälla sig till de kommuner som samordnar varustransporterna.

En kommunal distributionscentral för samordnad varudistribution

Genom att låta leverantörer av livsmedel o. dyl. lämna sina varor vid en enda distributionscentral från vilken en enda transportör sköter alla leveranser till hela gruppen varumottagare, blir det möjligt att radikalt öka lastfaktorn och på så sätt minska antalet leveranser och därmed även miljöbelastningen. Distributionskostnaderna sänks och trafiksäkerheten förbättras samtidigt som arbetet vid mottagningsställena blir effektivare. En sammanhållen lösning ger möjlighet att ställa krav på energisnåla fordon och fossilm fria drivmedel. En bieffekt kan vara att möjligheterna för lokala leverantörer av i första hand livsmedel får lättare att konkurrera med storskaliga producenter.

Goda erfarenheter från sydöstra Skåne

Vid ett av de mest utvecklade projekten, som drivs i samarbete mellan Simrishamn, Tomelilla och Ystads kommuner, redovisas en minskning av antalet leveransstopp per år från 26 000 till 7 000 och utsläppsminskningar på 75 procent. Den obligatoriska samordning i Ystad-Österlenprojektet har inte bara medfört betydligt färre transporter och lägre utsläpp i kommunen utan också totalt sett lägre transportkostnader.

Initiativ till effektivare varustransporter i Lund har tagits tidigare

Någon gång under mandatperioden 2010-2014 sökte Lunds kommun bidrag från EU för att utreda frågan om samordnad varudistribution. Det blev avslag, varför miljöstrategiska enheten i en tjänsteskrivelse daterad 2014-05-06 till miljö- och hälsoutskottets sammanträde 2014-06-03 föreslog att frågan skulle drivas vidare utan EU-stöd. Utskottet beslutade enligt tjänsteskrivelsen. Sedan hände ingenting förrän 2017-12-12 då utskottet fick en muntlig rapport om utredningsarbetet som pågick tillsammans med bland annat Länsstyrelsen. Det skulle bli dyrt med samlastningscentral, var den korta sammanfattningen av den rapporten. En skriftlig rapport utlovades från förvaltningen. Någon sådan rapport lämnades dock inte till miljö- och hälsoutskottet.

Gods in i stadsmiljöavtalen

En stor del av godstransporterna sker inom en kommun. Samtidigt som transporterna har behov av ökad framkomlighet och kapacitet ska städer vara attraktiva livsmiljöer med frisk luft och utan störande buller. Regeringen har bedömt att förutsättningarna för användning av nya lösningar inom godsområdet behöver förbättras och har därför vidgat stadsmiljöavtalen

till att även omfatta insatser för samordning och effektivisering av godstransporter. Under åren 2018–2029 avsätts 100 miljoner kronor per år, sammantaget 1,2 miljarder kronor, för godstransportrelaterade åtgärder inom ramen för stadsmiljöavtalen.

Nationellt centrum för samordnad varudistribution

Energimyndigheten fick 2018 ett uppdrag att i dialog med Boverket, Trafikverket, länsstyrelserna och aktörer med regionalt utvecklingsansvar planera och genomföra insatser i form av bl a samverkan för samordnad varudistribution. Ett nationellt centrum för samordnad varudistribution arbetar sedan i juni 2018 med att ge stöd, support och utbildning till landets kommuner. Målsättningen är att hjälpa så många kommuner som möjligt över hela landet att införa och utveckla samordnad varudistribution. Det nationella centrumet har expertis inom områden som upphandling, e-handel och logistik.

Lund bör vara med

Med tanke på de stora potentiella vinster – både samhällsekonomiskt och miljömässigt – som finns i en samordning av leveranser borde samordnad varudistribution vara ett givet LundaMaTs och LundaEkoprojekt.

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att ge tekniska nämnden i uppdrag i samarbete med servicenämnden och upphandlingsutskottet utveckla ett förslag på samordning av varutransporterna i Lunds kommun

Lund den 20 september 2019

Karin Svensson Smith
Kommunfullmäktigeledamot (MP)